

два-три пъти от всеки (Румънски пътеписи 1982: 110 – А. Пелимон, 50-те год. на XIX в.)

Сходна картина е описана и в Стара Загора: “Останалото време през деня, особено лете, циганите прекарвали в кръчмите на хладина, а циганките бързали да свършат къщната си работа и отивали в харемлъците и хамамите (бани), за да пеят на ханъмите, да думкат на дайрета и да играят кючек. Привечер тяхната чаршия отново потъвала в песни, шум и крясъци, защото мъжете и жените се завръщали при челядта си пияни, та се почвали кавги и бой. Обикновено пазвантите ги разтървали...”. По време на Рамазана през септември 1875 г. “Само турските цигани и циганки сновяли по улиците шумно, като заминавали край портите на бейските конаци и дирели сгоден случай да нахлуят вътре и да подсигурят работата си за вечерта в харемлиците. Те били всички пъстро напременени, а дайретата и тъпаните в ръцете им треперели като живи, хубаво наваракладосани и гиздаво навързани с панделки от всякакви бои”.

В градовете групи от цигански музиканти са привлечани от местните власти да свирят по определени поводи. През лятото на 1867 г. Стара Загора се подготвя да посрещне султан Абдул Азис. “... Навсякъде се чистеше, белосваха се къщите с киреч, туряха се байраци. Но наместо султана в Ески Загра дойде едирневския валия Хуршид паша. Него срещнаха чак на Муратлийската курия както се подобава с даули* и зурни де що имаше в Заара...”.

През 1868 г., шествието водещо към бесилката старозагореца революционер Сава Силов, поборник в четата на Хаджи Димитър, се предвожда от “чалгаджиите, чиито зурни деряха въздуха с пискливия си глас. От подире им идеха даулджиите, които биеха даулите си до пукване, а подир тях заптиетата сторваха с голям зор място за преминаване на шествието...”.

В Казанлък през април 1877 г. “...тъпани и зурни екнаха башибозуци да събират. Дори и християни доброволци се канеха да се записват и един нещастник - българин, цяла седмица се разхожда пиян из българските махали, придружен от двама цигани с тъпан и зурна, носейки зелен байрак, от едната страна на който имаше кръст, а от другата - полумесец” (Иванова, Кръстев 2006: 54-56).

Казанлъшкият пролетен и есенен панаир е огласяван “с циганска музика от пискливи зурли и гръмливи тъпани”.

“В хана и кръчмата на Христо Волов, долната махала (на Самоков

* даул, от турски - тъпан